

Hiroşima Sevgilim

Sinema

5 üreyya, Ahıs tali oğ I u

Örñ Ina İ Adi: Hiroshima Mon Amour

Yönetmen: Alain Resnais

Senaryo: .Marguerite Duras

Fransız - Japon ortak yapımı, 1959

"Hiroşima Sevgilim" filmi sinema tarihinde üç açıdan önemli sayılır: Fransız Yeni Dalga Akımı'nın öncü filmlerinden biri olması, zamanın sinemasal anlatı mu na bñr yenilik: getirmesi ve insanlık tarihindeki en büyük ayıplardan bñri olan Hiroşima'ya atılan atom bombasını konu edinmesidir.

"Yeni Dalga"

1950'lerin sonlarında Fransa'da bir çok genç yönetmen ortaya çıkmıştı. Bir grup olarak ortaya çıkmayan bu yönetmenlerin ortak noktalan o zamana kadar oluşmuş sinema anlatımına yenilikler getirmeleriydi. Basın bu gençlere "Yeni Dalga" adını verdi. 1959 yılında çekilen üç film - sinema tarihçilerine göre - bu akımın başlangıcı kabul edilir; Alain Resnais'nin yönettiği, Marguerite Duras'ın senaryosunu yazdığı Hiroşima Sevgilim filmi de bu üç filmde biridir..

Bu film gerek ele aldığı konu açısından gerekse anlatım biçimi açısından sinema tarihinde farklı bir yer edinmiştir. Bunda psikolojik olguları sinemasal görselliğe dönüştürmede çok başarılı olan yönetmen Resnais'nin katkısı çok büyüktür.

Hiroşima ve aşk

0 yıllarda bir Fransız prodüksiyon firmasının Japonlarla işbirliğine girmesi sonucunda konusu Japonya'da geçecek ve başrol 1er inde Japon ve Fransız oyuncuların oynayacağı bir film yapılmasına karar verilmişti. Bu film Resnais'ye teklif edildiğinde, yönetmen bu öneriyi •tamamen özgür çalışma koşuluyla kabul etmişti,.. Senaryoyu yazması için de sembolist yazar Duras'la anlaşmıştı. Başroller için o dönem Fransız tiyatrosunun en önemli aktrislerinden bñri olan Emmanuelle Riva ve Japon aktör Eijı Okada uygun görülmüştü.

"Hiroşima Sevgilim" Japonya'ya filmi çevirmek üzere gelen bir Fransız aktristin çekimlerin son gününde tanıştığı bir Japon mühendisle yaşadığı çok kısa süren bir aşkı anlatır; aslında ikisi de evli, eşleriyle mutlu ve çocuk sahibidirler. Kadın geçmişinde bñr aşk-yaşamıştır; 2. Dünya Savaşı sırasında yaşadığı kent olan Nevers'i işgal eden Alman birlikindeki bir askere aşık olmuş, ar-

dundan sevgilisi öldürülmüş ve bir düşmanla aşk yaşadığı gerekçesiyle de saçları kazınıp mahzene hapsedilmiştir.

Aslında film Fransız aktristle Japon mühendisin aşk hikâyesini anlatırken konunun geçtiği Hiroşima'yı ve bu kente 6 Ağustos 1945'de atılan atom bombasının bıraktığı izleri de bize aktarmaktadır. Filrn kadının sözlerinin dış ses olarak eşlik ettiği görüntülerle başlar: Atom bombasının kurbanları, onların parçalanmış gövdeleri, kesik kolları ve bacakları..... Bu görüntülerin arasında bir otel odasında sevişen Fransız aktristle Japon mühendisin çıplak bedenlerin« görürüz. Kadın ise dış ses olarak duyduğumuz konuşmasında herşeyi gördüğünü söylemektedir. Daha sonra Hiroşima sokaklarında izleriz onları; kadın- Duras'ın ifadesiyle- kentte dolaşmaya başlar, erkek de bilinmeyen biri gibi ardından gider kadının. Filmin sonunda sabaha karşı kadın odasına döner, ardından erkek de odaya girer., Suskunluğun ardından, kadın erkeğe "Hiroşima, senin adın bu!" der. Erkek ise "Senin adın eñ Nevers!" diye karşılık verir.

İnsan doğasının gizemi

Film aşkı ve korkuyu birarada işleyerek insan doğasındaki karşıt olguları göz: önüne serer Geçmişinde bir savaşı ve bu sırada bir aşkı da yaşamış olan kadın, başka bñr savaşı yaşamış bir erkeğe aşık olur; hem de savaşı çok ağır bir şekilde görmüş bñr kentte.; Hiroşima'da. Bu film -Seçil Bükert'n ifadesiyle-sürekli olarak yıkım ve yaratım karşıtlığını vurgular.

Duras'm sembolist metni, fi İlmi erinde insan doğasının gizemini araştıran Alain Resnais'nin ellinde görkemli bir sinema yapıtına dönüşmüştür. Savaş bir yıkımdır, hem de çok ağır bir yıkım!,... Ama. insan her yıkımdan sonra kendisini yeniden yaratırken bu yıkımın izlerini ne denli üzerinden atabilir?